

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Jego c. k. Apost. Mość Cesarz Ferdynand raczył najmiłośniej ofiarować kwotę 400 złr. na budowę nowej gr. kat. cerkwi w Krościenku.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 29. grudnia 1864.

Gminy Piaseczna i Czernica w obwodzie Stryjskim zobowiązały się dawać corocznie po 5 złr. na zakupno nagród i opędzanie potrzeb kancelaryjnych szkoły trywialnej w Piasecznej.

Tę ofiarę podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 22. grudnia 1864.

Według doniesień urzędowych zaraza na bydło w Morawii w pierwszej połowie bieżącego miesiąca wybuchła na nowo w 5 miejscach, a mianowicie w Proedmost, Popowie i Zittow w powiecie Prerawskim, w Drnowie w powiecie Wischańskim, i w Tobitschau w powiecie Kojetzińskim.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 27. grudnia 1864.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Stan banknotów wynosił z dniem 31. grudnia 1863 roku 396,655.626 złr.
Z dniem 31. grudnia 1864 r. 375,828.020 złr.
W roku 1864 zmniejszył się więc o 20,827.606 złr.

C. k. ministerstwo finansów podaje do wiadomości co następuje:

„Na mocy najwyższego patentu z 23go grudnia 1859, §. 6. ściągnięta została z 5procentowych, na walutę austriacką opiewających obligacyi długu państwa przypadająca na rok 1864 półprocentowa kwota 528.800 złr.

Te obligacye długu państwa będą z ksiąg kredytowych wymazane, a potem do amortyzacyi oddane.

Z doliczeniem ściągniętych podług obwieszczenia zawartego w Gazecie wiedeńskiej z 31. października r. z. aż do tego czasu 1,490.500 złr., wyjęto przeto dotąd z obiegu, razem 2,019.300 złr. w 5procentowych na walutę austriacką opiewających obligacyach.

Co do kwot ściągniętych przez ostatnie dwa miesiące listopad i grudzień peryodu finansowego 1864 nastąpi w swoim czasie odnośne obwieszczenie.

Wiedeń, 28. grudnia 1864.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 3. stycznia.

Bothschafter otrzymał z Berlina — jak powiada — z wiarogodnego źródła następujące szczegóły o *stanowisku*, jaki zajęły Prusy w ostatnich swych notach do gabinetu austriackiego w sprawie Księstw: Prusy rozróżniają co do Księstw, odstąpionych duńsko-niemieckim traktatem pokoju obydwom głównym mocarstwom niemieckim, *dwojakie prawa*: takie, któremi Król Krystyan mógł bezwarunkowo rozrządzać, i takie, do których odnoszą się obce pretensye. Do pierwszej kategorii należą — podług zdania Prus — pretensye do Lauenburga i pojedynczych części Szleswiku i Holsztynu, do których korona duńska miała niewątpliwie prawa; do drugiej zaś należą pretensye sukcesyjne rozmaitych pretendentów do różnych części Szleswiku i Holsztynu, do których Prusy zaliczają także własne pretensye. Co do rozmaitych pretensyi sukcesyjnych muszą być przed wydaniem decyzji rozpoznane, prawa zaś pierwszej kategorii mogą być bezwarunkowo przekazane. Austria oświadczyła na to, że nie podziela bynajmniej zdania Prus, gdyż książę Fryderyk heski zrzekł się tylko pod warunkami zawartemi w protokole londyńskim swoich praw sukcesyjnych na rzecz Króla Krystyana. Prawo zatem Króla Krystyana opiera się na protokole londyńskim i upada z nim razem. Jeżeli prawo to istnieje, natenczas mógł on bezwarunkowo odstąpić trzy Księstwa, jeśli zaś nie istnieje, natenczas nie posiada Król żadnych zgoła praw ani do Lauenburga, ani do pojedynczych części Szleswiku i Holsztynu, i dlatego też nie może zachodzić wcale różnica postawiona przez Prusy.

Wiedeńska *Presse* dowiaduje się z Berlina, że Prusy skłaniają się do tymczasowego ustanowienia Księcia Augustenburgskiego Księciem Szleswik-Holsztynu, jeżeli Rendsburg zostanie ogłoszony twierdzą związkową i Prusy otrzymają w niej prawo załogi;

powtóre Kiel zostanie stacją pruskiej marynarki i Prusom ma być dozwolone przedsięwzięcie tam rekrutacyi do swojej marynarki, a nakoniec ma być projektowany kanał komunikacyjny oddany pod nadzór Prus. *Presse* dodaje, że wiadomość ta potrzebuje jeszcze potwierdzenia i dziwi się, jak można do kroku tymczasowego przywiązywać stanowcze warunki.

Co do *stanowiska Francyi w obec kwestyi szleswicko-holsztyńskiej* zapewnia paryzki korespondent do *Const. Oest. Zig.*, że minister spraw zagranicznych nie wydał wprawdzie okólnika w tej sprawie, ale polecono agentom dyplomatycznym Francyi udzielić ustnie wyjaśnień co do stanowiska rządu francuzkiego. Utrzymanie zasady nieinterwencyi stanowi jak dotąd tak i nadal program polityki francuzkiej, i tylko w takim razie odstąpiłaby od niej Francya, jeźliby Księstwom narzucone zostało takie rozwiązanie sprawy sukcesyjnej, któreby się sprzeciwiało życzeniom ludności. Ten sam korespondent zapewnia, że to, co organa pruskie prawią o układach, jakie miały się toczyć między Francją i średniemi państwami Niemiec, jest wraz z wyprowadzanemi złą wnioskami *tendancyjnym zmyśleniem*, gdyż układy takie wcale się nie odbywały.

Wiadomości z Hiszpanii nader są smutne. Głównym powodem krytycznej sytuacji tego kraju jest zaiste chęć zdobycia napowrót części wyspy San Domingo, która dawniej pod hiszpańskiem była panowaniem, i zatargi z Peru, wojną grożące. Prócz tego sytuacja finansowa kraju prawdziwie jest rozpaczliwa; pomimo sprzedaży dóbr kościelnych i klasztornych, dóbr komunalnych i lasów skarbu publiczny jest pusty. Rząd potrzebuje przynajmniej 400 milionów realów dla pokrycia najgwałtowniejszych potrzeb. Ażeby się obejść bez kredytu zagranicznego, minister finansów zamierza zaciągnąć pożyczkę narodową sześcioprocentową w wysokości 1000 milionów realów. Dobra skarbowe dotąd jeszcze niesprzedane, stanowiąc mają bezpieczeństwo tej pożyczki. Jednocześnie podwyższony być ma procent od depozytów skarbowi publicznemu powierzonych. Wszystko to sprawi jednak tylko ulgę chwilową, jeżeli Hiszpania nie wyrzeczy wojennych zapędów i nie zaprowadzi oszczędności w publicznem swem gospodarstwie.

Podług doniesienia gazety poznańskiej miała *emigracya polska* we Francyi stracić już *wszelką nadzieję ponowienia powstania w Polsce*, i większa część ich zaciąga się przeto do armii unionistów północno-amerykańskich. Do Paryża mieli przybyć z Ameryki Polacy Majewski i Wyszczkowski i urządzić tam biuro werbnkowe dla rzeczonoj armii, które zwerbowało już do 1000 emigrantów polskich i ma ich w przeciągu 14 dni wyprawić do Ameryki. A nie małą zachętą dla zaciągających się do tej służby emigrantów jest także ustawa przyjęta temi czasy przez izbę reprezentantów w Waszyngtonie, podług której może każdy cudzoziemiec w wieku najmniej 21 lat, który przyjął służbę w armii regularnej jak i ochotniej albo też w korpusie marynarki i otrzymał zaszczytne uwolnienie, uzyskać prawo obywatelstwa bez poprzedniego oświadczenia i za wykazaniem jednorocznego tylko pobytu.

Otrzymaone ostatnią pocztą w Londynie dzienniki *indyjskie* rozpisują się obszernie o *mniemanych rosyjskich żądzeniach zdobyczy w centralnej Azji* i wypluwającej zład groźnej pastwy Rosyi w obec Indyi. Tak między innymi powiada *Bombaj Gazette*, opisawszy postępy oręza rosyjskiego na Kaukazie i w Turkestanie, gdzie Rosyanie obsadzili Chiwę i Bokharę, tudzież kampanię przeciw księstwu Kokandzie. „Po małych początkach przed dwudziestu laty, gdy najprzód u niektórych polityków indyjskich z żywą fantazyą obudzało się podejrzenie, kiedy tu i ówdzie pojawił się kupiec rosyjski w granicach Turkestanu, postępowala Rosya ciągle i bezpiecznie naprzód, aż stała się teraz najsilniejszą polityczną i wojskową potęgą w centralnej Azji, a przytem ma najpomyślniejszą sposobność mieszać się w polityczne zatargi Afganistanu i wywierać swój wpływ w tem jedynem dotąd niezawisłem państwie, które dzieli ją jeszcze od terytorium angielskiego rządu w Indyach. My nie przypuszczamy ani na chwilę, żeby Rosyanie — chociaż zagarnęli Aganów pod swoją władzę, — mieli kiedykolwiek przeforsować drogę do Indyi, dopokąd armia angielska strzeże przesmyków; wszelako jest to na wszelki sposób nieprzyjemnie pomyśleć, że zbliżyli się oni już tak bardzo do naszych granic. Przynajmniej wypadałoby życzyć, ażeby rząd wzmocnieniem naszej pozycyi nad odnogą perską wzniósł odpowiedną zaporę przeciw wzmagającej się potędze Rosyi po tamtej stronie Himalaj. Z władzy na morzu i w posiadaniu stacyi nadbrzeżnych, mogących służyć za podstawę operacyi naszej armii z boków wdzierającego się nieprzyjaciela, może Anglia w Indyach pogardzać groźbami zaczepnych zamiarów Rosyi.“

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 1. stycznia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Wczoraj odbyło się w Praterze polowanie dworskie na ba-

zantę z udziałem Najjaśniejszego Pana, i Arcyksiążąt Wilhelma, Rainera, Leopolda, Zygmunta, księcia Modeny, najwyższego łowczego hr. Wrba, fml. Soksewicha, i innych dostojnych gości. Połowanie trwało blisko do 4 godziny po południu; zastrzelono około tysiąc sztuk. — Dziś będzie dany u dworu obiad familijny na którym mają się znajdować wszyscy Arcyksiężęta i Arcyksiężne. — Wiadomości z zamku Brandeis względem zdrowia owdowiałej Wielkiej księżny Toskańskiej Maryi siostry Króla saskiego są jak najniepomyślniejsze. Gdyby dostojna księżna jako obarczona 69 laty nie wróciła do zdrowia, w tym razie zaślubiny księżniczki saskiej Zofii z księciem Karolem Teodorem Bawarskim zostałyby odłożone.

JEx. minister spraw zagranicznych hr. Mensdorff daje dziś wielki obiad dyplomatyczny.

Francya.

Paryż, 29. grudnia. (Różne wiadomości.) Monitor donosi że minister spraw zewnętrznych zawarł z hr. Goltz posłem króla Jego Mości pruskiego w Paryżu konwencyę, zniżając obostrzenie taksę korespondencyi telegraficznej między Francją a Prusami. Taksa depesz telegraficznych, przesłanej z bióra telegrafów francuskiego do bióra telegraficznego pruskiego po zachodniej brzegi Wesery i Werry ustanowiona została na 3 franki, do biór zaś telegraficznych poza temi rzekami położonych 4 franki. Również zawarta została konwencya telegrafowa między Francją a Wielkim księstwem Badeńskim. Taksa depeszy telegraficznej oznaczona została na 3 franki. Obiedwie konwencye tak z Prusami jak i z Wielkim księstwem Badeńskim mają wejść w życie z dniem 1go stycznia 1865 roku.

Awanse noworoczne w armii francuskiej, które miały być zmniejszone, wypadły i owszem liczniej niż zwykle. Prócz awansów Cesarz rozdał przeszło 300 krzyżów legii honorowej i medalów.

La France donosi, iż między wyborcami miasta Paryża gotuje się manifestacja przeciw obecnemu systemowi prowadzenia budowl publicznych w stolicy. P. Thiers w liście do jednego z wyborców adresowanym, w dziennikach ogłoszonym, zapowiada najżywszą opozycję przeciw dotychczasowym wydatkom komunalnym miasta Paryża, które do zniszczenia finansów jego prowadzą.

La France zaprzecza, jakoby jedna brygada wojsk francuskich z Rzymu wyprowadzona być miała. Francya na teraz nie myśli wcale o zmniejszeniu załogi w Rzymie.

Włochy.

(Encyklika papieska podług tłumaczenia „Czasu“ z łacińskiego oryginału.)

Wielebnym braciom, Patriarchom, Prymasom, Arcybiskupom i Biskupom wszystkim łaską i współnością z Stolicą Apostolską skojarzonym.

Pius P. IX.

Wielebni Bracia! Pozdrowienie i błogosławieństwo apostolskie!

Z jako troskliwością i czynnością pasterską Papież rzymscy, Nasi poprzednicy, pełniąc obowiązek poruczony sobie przez samego Chrystusa Pana w osobie Piotra św., księcia Apostołów, nigdy niezaniebawiali urzędu pasienia jagniąt i owieczek, i całą trzodę pańską skrzętnie żywili słowami wiary oraz zbawienną napawali nauką, strzegąc ją od zatrutej karmi, wiadomo i jawno jest wszystkim, a mianowicie Wam, Wielebni Bracia! Zaiste ciż poprzednicy Nasi, św. religii katolickiej, prawdy i sprawiedliwości opiekunowie i obrońcy, o zbawienie dusz najtroskliwsi, nie bardziej nie mieli na sercu, jak przemądrzei odezwaniami i ustawami swemi odkrywać i potępiać wszelkie odszczepieństwa i błędy, które sprzeciwiając się boskiej wierze naszej, nauce kościoła katolickiego, uczciwości obyczajów i wiecznemu zbawieniu ludzkiemu, groźne nieraz wzniecały burze i chrześcijańską oraz świecką rzeczpospolitą w sposób pożalowania godny unieszczęśliwiały. Dla tego ciż poprzednicy Nasi siłą apostolską ciągle zapobiegali zgubnym złych ludzi knowaniom, którzy nakształt fal szurzonego morza szerząc zamęt i przyrzekając wolność. Jakkolwiek są sługami zepsucia, starali się kłamliwymi zdaniem swemi i najszkodliwszymi pismami podkopać posady religii katolickiej i świeckiej społeczności, wykorzystać wszelką cnotę i sprawiedliwość, zwichnąć wszystkich umysły i duchy i nieprzeznaczonych a szczególnie niedoświadczoną młodzież odwieść od zbawiennej karności obyczajów i nędznie ją zepsuć, zwabić w sidła błędu i tem samem od łona kościoła katolickiego oderwać.

Juz i My, jak wam Wielebni Bracia! dokładnie jest wiadomem, zaledwo tajnym Opatrzności wyrokiem, a nie Naszemi pewnie zasługami, na ten tron Piotra zostaliśmy wyniesieni, widząc z najwyższą ducha Naszego boleścią straszna burzę tyłu zgubnymi zdaniem podnieconą i najcięższe a nigdy dość nieopłakane szkody, jakie na lud chrześcijański z tyłu błędów spływają, z obowiązku apostolskiego posłannictwa Naszego, wstępując w świetne ślady poprzedników Naszych, podnosiliśmy głos Nasz i potępialiśmy kilku publicznie wydanymi encyklikami i alokucjami mianem w konsystorzu, oraz innymi apostolskimi pismami najgłośniejsze błędy nader smutnego stolecia Naszego; podniecaliśmy wzorową Waszą czujność Biskupią i napominaliśmy i przestrzegali po wielekroć wszystkich katolickiego kościoła najukochańszych Nam synów, aby się chronili i unikali zetknięcia się z tak zgubną zarazą. Jakoż szczególnie encykliką naszą z dnia 9. listopada 1846 do was napisaną i dwiema Alokucjami, z których jedną mieliśmy w dniu 9. grudnia

1854 r., drugą zaś 9. czerwca 1862 r. w konsystorzu naszym, potępiliśmy potworną zdań zgrozę, które w tym mianowicie wieku z największą szkodą dusz i samej nawet świeckiej społeczności krzywdą panują, i które nie tylko wielce sprzeciwiają się kościołowi katolickiemu i jego zbawiennej nauce i godnym poszanowania prawom, lecz nawet odwiecznemu prawu natury wrytemu przez Boga w sercach wszystkich i zdrowemu rozumowi a z których prawie wszystkie inne błędy biorą początek.

Jakkolwiek nie zaniedbaliśmy najgłośniejszych tego rodzaju błędów często potępiać i naganiać, jednak sprawa kościoła katolickiego i zbawienie dusz od Boga nam powierzone, oraz dobro samej społeczności ludzkiej bezwzględnie wymagają, abyśmy znowu podniecili Waszą pieczołowitość pasterską do zwalczania innych zgubnych zdań, które z owych błędów, jakby ze źródła wytryskają. Te fałszywe, przewrotne zdania tem bardziej są potępienia godne, iż do tego szczególnie dążą: aby skrepić i usunąć zbawienną tę siłę, którą kościół katolicki z postanowienia i rozkazu boskiego swego Twórcy swobodnie wykonywać winien po wieki wieków tak względem pojedynczych ludzi, jak względem narodów, ludów i najwyższych sił rządzących; aby wytepić wzajemną między duchownymi i państwem wspólność rad i zgodę, która równie sprawom duchownym jak świeckim zawsze była przyjazną i zbawienną¹⁾. Wiadomo wam bowiem dobrze, Wielebni Bracia, że w czasie tym nie mało się takich znajduje, którzy stosując do społeczności świeckiej bezbożną i bezrozumną zasadę tak zwanego *naturalizmu*, ośmielają się nauczać: „że najważniejsze publicznego społeczeństwa warunki i światowy postęp wymagają koniecznie, aby społeczność ludzka urządzoną i rządzoną była bez żadnego względu na religię, jak gdyby jej nie było, lub przynajmniej bez żadnej różnicy pomiędzy prawdziwą i fałszywą religią.“ I wbrew pismu świętemu, kościołowi i doktrynie świętych ojców nie wahają się twierdzić: „że najlepszy jest stan społeczeństwa, w którym państwu nie jest przynależny obowiązek karcenia i karania gwałciecieli religii katolickiej, prócz jeżeli tego pokój publiczny wymaga.“ Z owego to całkiem fałszywego pojęcia władzy świeckiej nie lękają się oni wyprowadzić tego błędnego zdania, kościołowi katolickiemu i zbawieniu dusz nader szkodliwego, które ś. p. Grzegorz XVI²⁾ poprzednik Nasz *szaleństwem* nazwał, jako to: „że wolność sumienia i wyznania jest prawem właściwym każdemu człowiekowi, co ogłoszane i zatwierdzone ma być ustawą w każdej dobrze urządzonej społeczności i że obywatele mają prawo do wszelakiej wolności niemożęcej być żadną ani kościelną ani świecką władzą ukrócona, wyrażenia wszelkich myśli swych, bądź głosem, bądź drukiem, bądź jakimkolwiek innym sposobem wyjaśnienia i ogłoszenia publicznie.“ Twierdząc to nierozsądnie, nie zwracają na to myśli ani uwagi, że głoszą *wolność zguby*³⁾ i że „gdyby ludzkim przekonaniom zawsze spierać się było wolno, nigdy nie braknie takich, którzy ośmiela się prawdzie sprzeciwiać i spuszczać się w wielomowności swej na mądrość ludzką, podczas gdy wiara i mądrość chrześcijańska z samego postanowienia Pana naszego Jezusa Chrystusa wiedzą, ile najszkodliwszej próżności owej unikać należy⁴⁾).

(Ciąg dalszy nastąpi.)

1) Grzegorz XVI Encykl. *Mirari* 15. sierpnia 1832.

2) Tamże Encyklika *Mirari*.

3) S. Aug. list 105 w. 166.

4) S. Leon list 164 w. 133 §. 2.

(Różne wiadomości.) Z Neapolu piszą do *Jener. Kor. austr.* pod dniem 24. grudnia, iż w skutek odzycia agitacyi stronnictwa legitymistycznego wiele tam było uwiecznień i wiele osób z kraju wydalone. Kilku z wyższej szlachty neapolitańskiej, co przed niejakim czasem powrócili do kraju z dobrowolnego wygnania, znow do Rzymu się wynieśli; innych a między innymi księcia di Cesa Calenda formalnie z kraju wydalone. Onegdajszej nocy uwieczniono księdza Acamparo i jednego oficera huzarów. Dzienniki półurzędowe, mówiące o bliskim powrocie do kraju szlachty neapolitańskiej, dotąd za granicą bawiącej, na żadną wiarę nie zasługują; doniesienie ich, jakoby generał Clary urzędownie zapytywać się miał, czyli do kraju bezpiecznie powrócić może, okazało się podobno mylnem. W Neapolu zresztą główną ma przewagę stronnictwo neapolitańskie Piemontanom sprzyjające; rząd bez jego wiedzy i woli nic zrobić nie może. Urzędnicy i profesorowie piemoncey do Neapolu przeniesieni, dobrze to czują i bardzo się na to uzalają. Koterya neapolitańska i toskańska zupełnie ich oświadła i usunęła. Urzędnik piemonecki nie znajduje posłuszeństwa, profesor piemonecki nie ma kredytu, koterya neapolitańska i toskańska czynnie wspiera rząd piemonecki, jednak pod warunkiem, żeby w kwestjach osób posługiwał się elementem neapolitańskim i toskańskim. Taka to jest owa marzona jednolitość Włoch.

W pewnych kółkach tutejszych wielką przywiązują wagę do przybycia do Rzymu Cesarzewicza Następcy tronu rosyjskiego, który, jak mówią, część karnawału w Neapolu spędzić ma. Mówią nawet, że Cesarzewicz zajmie część pałacu królewskiego, w którym Królewicz Humbert rezyduje. Niedawno jednak najęto dwa piętra hotelu Vittoria dla księcia jednego rosyjskiego. Książę Dymidów i kilku znakomitszej szlachty rosyjskiej opuścili Neapol po dłuższym pobytku. Cyrkułuje w Neapolu deklaracya przeciw zniesieniu klasztorów i zabranii dóbr kościelnych i myślą o wielkiej demonstracyi, któraby się temu jako zebranie ludowe formalnie sprzeciwiała.

Królestwo Polskie.

(Kolej żelazna warszawsko-wiedeńska i warszawsko-bydgoska.) *Gazeta szlaska* donosi: Kolej żelazna warszawsko-wiedeńska i warszawsko-bydgoska dotąd w wielkiej sieci kolei żelaznych europejskich nie zajęła stanowiska odpowiedniego jej położeniu, przy właściwym obrocie stosunków na swoją korzyść. Jest ona najprostszą drogą handlową między austriackimi prowincjami, a mianowicie Galicyą, Węgrami, Czechami, jako też częściami Włoch, następnie Saksonią i Szląskiem z jednej strony, a z drugiej strony morzem Bałtyckiem t. j. Gdańskiem, Rygą, Petersburgiem. Jakkolwiek to korzystne położenie kolei robi ją ważnym członkiem pośredniczącym w międzynarodowej komunikacji, charakter ten dotąd bynajmniej się nie objawił; obrót ograniczył się raczej do wewnętrznych stosunków handlowych i do nieodzownych zewnętrznych. Obecnie zaszyły niektóre zmiany bardzo interesujące i zwracamy na nie uwagę szczególnie publiczności zajmującej się handlem.

Najprzód od 1. listopada b. r. obowiązuje układ zawarty z austriackimi kolejami i z pruską wschodnią koleją, o bezpośrednią komunikację z Galicyą i okragiem Krakowskim, jako głównymi okolicami wywozu zboża, z jednej strony, a z drugiej strony z Gdańskiem, o bezpośredni dowóz do Lwowa i Krakowa towarów kolonialnych. Również ułożoną została taryfa, w skutku której węgle kamienne z Górnego Szląska o wiele taniej sprowadzać można tą koleją na targi w wschodnich i zachodnich Prusach, niż używana dotąd drogą przez Prusy. Podobne obniżenie taryfy nastąpiło i dla polskiego wapna dla pruskich nadbałtyckich prowincyi. Bardzo ważny także urządzony w ostatnich czasach obrót tranzito od Tryestu i Wiednia do Warszawy i do wszystkich stacyi kolei warszawsko-petersburskiej, jako też do Rygi i Moskwy.

Ażeby ożywić ten obrót tranzito, mianowicie artykułów takich, które dotąd po większej części wodą szły do Petersburga i dalej, koleje warszawsko-wiedeńska i warszawsko-petersburska zaprowadziły znaczne obniżenia, nie tylko w klasyfikacji towarów, ale i w stopie frachtowej; szczególnie to wspomnieć należy, że kolej warszawsko-petersburska na przestrzeni od Warszawy do Petersburga przyjęła zupełnie tę samą taryfę, jaką z Pruskimi kolejami ułożyła na przestrzeni od Eidkunen do Petersburga. Przyczynia się także mocno do ważności tego obrotu, okoliczność ta, że w ostatnich czasach znacznie zniżone zostały cła dla handlu tranzito. Mianowicie, towary idą w zamkniętych wagonach wprost do Warszawy, tu na dworcu kolei przeładowują je na urządzone do tego wozy i przewożą wprost na dworzec warszawsko-petersburski, z kąd takowe w wozach opieczętowanych przez urząd celny odchodzą wprost do miejsca przeznaczenia. Takie urządzenie sprawia, że towary w najkrótszym terminie dostawy i z zupełną pewnością dochodzą do naznaczonego miejsca. Opłata celna może być według życzenia przesyłającego dokonana albo na stacyi granicznej przy wchodzie towarów do Polski, albo też w Warszawie, Rydze, Petersburgu i Moskwie. Dawniejsze podwyższenie kosztów transportowych od towarów importowanych przez opłaty spedycyjne i spezy, wywołane tą okolicznością, że wszystkie przesyłki towarów do Polski i Rosyi, adresowane być musiały do kupca gildyjnego, nie ciąży już teraz, albowiem zarząd kolei warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej nabył patent gieldyjny. Zarząd tej kolei za opłatą przewozy 1/4 kop. od puda, oprócz rzeczywistych kosztów deklaracji podejmuje się załatwiać opłaty celne. Kto sobie tego pośrednictwa nie życzy, może użyć zwykłych firm spedytorskich.

Ameryka.

(Wiadomości z Meksyku.) Ostatnie wiadomości z Meksyku donoszą o poddaniu się miasta Matamoras, w którym dowodził generał Cortina. Wraz z tymże generałem poddało się 1000 republikanów cesarskiemu generałowi Meja, który przytem zdobył 21 dział, a między niemi sześć dział gwintowanych i wiele zapasów wojennych. Od tego wypadku panuje spokój zupełny nad brzegiem rzeki Bravo od Comargo aż do zatoki i handlu między Matamoras, Texas i Europą bardzo się wzniósł. W skutek poddania się generała Cortiny separatysty północno-amerykańscy oświadczyli gotowość wydania generałowi Meja broni, którą wojsko Canalesa zostawiło na terytorium separatystów, schroniwszy się na toż terytorium. Jednocześnie konsul północno-amerykański w Matamoras oświadczył gotowość wydania trzech dział gwintowanych i innej broni, które Cortina posłał do obozu unionistów gwoli ataku na Brownsville. Cortina poddawszy się wojskom cesarskim uczynił zaraz wyprawę przeciw gerilowi Piedras Negras i dla pokrycia prawego brzegu rzeki Rio grande przed możliwym powrotem Canalesa.

Z resztą daleko więcej niż wojna, którą uważają jako skończoną, zajmuje kółka polityczne stolicy kwestya postawy rządu Cesarskiego w obec separatystów północno-amerykańskich. Załatwienie tej kwestyi stanowić będzie o przyszłej międzynarodowej polityce, a tem samem o losach młodego cesarstwa. Pewne stronnictwo wiele wpływu mające i do rządu należące oświadcza się za uznanie konfederacyi południowców, Cesarz zaś będąc przekonany, że Meksyk przedewszystkiem unikać powinien zawikłań międzynarodowych a zatem powinien pozostać ściśle neutralnym.

Kronika.

(Poczty angielskie.) Korespondencya trzech połączonych Królestw Wielk. Brytanii powiększyła się od roku 1839 w którym zaprowadzono

pocztę penny. z 70 milionów na 640 milionów listów rocznie. Listy z kolonii i z zagranicy stanowią piątą część całej sumy, i tej liczbie wyrównują listy tamże wysłane. Korespondencya z Francją pomnożyła się bardzo znacznie. W r. 1854 nim zniżono porto między Francją a Anglią, liczba listów między temi krajami wymienionych wynosiła 3 miliony, w 1857 r. 4 1/4 mil., a w 1863 r. 6,373,000 listów. Budżet dochodów i wydatków urzędu pocztowego coraz staje się pomyślniejszym. Pomimo znacznych wydatków na rozmaite ulepszenia, zniżenie porta i t. d. czysty dochód podniósł się z 359,000 funt. szt. w roku 1854 na 1,042,000 funt. szt. w roku 1863.

(Produkcya kawy) na całej kuli ziemskiej wynosi rocznie około 500 mil. funtów. Rocznie produkują: Brazylia 2,300,000 ang. cent., Jawa i Sumatra, 1,100,000 ang. cent., Kuba i Portorico 350,000 ang. cent., Laguayra i Porto Cabello 300,000 ang. cent., St. Domingo 300,000 ang. cent., Indye zachodnie 180,000 ang. cent., Manila i Mokka 200,000 ang. cent., Ceylon 350,000 ang. cent. i t. d.

Rocznie konsumuje: Anglia 340,000 ang. cent., Francja 450,000 ang. cent., Niderlandy i Belgia 1,050,000 ang. cent., Zollverein 1,000,000 ang. cent., inne kraje i Szwajcarya 250,000 ang. cent., Austria i Czechy 340,000 ang. cent., Galicya i Węgry 80,000 ang. cent., Rosya, Polska, Szwecya i Dania 250,000 ang. cent., Włochy i wybrzeża morza śródziemnego 400,000 ang. cent., Hiszpania i Portugalia 120,000 ang. cent., północna Ameryka 1,500,000 ang. cent., razem 5,780,000 ang. cent. Według ostatnich obliczeń produkcya kawy okazała się ujemną na Martynice, gdzie wywóz wynosił 1860 r. 54,000 kilogr., a 1861 r. już tylko 11,900 kilogr., następnie w Guadelupie, gdzie wywóz wynosił 1790 r. 3,800,000 kilogr., a 1861 r. już tylko 327,600 kilogr., nakoniec w Bourbon, gdzie wywóz wynosił 1817 r. 3,531,000 kilogr., a 1860 r. już tylko 240,000 kilogr. W ciągłym wzroście zaś pozostaje produkcya kawy w Indjach, gdzie wywóz wynosił 1831 r. 7,257,000 funtów, a 1861 roku już 19,119,000 funtów, następnie w Ceylonie i t. p. Według obliczeń Kolba, spożywa każdy mieszkaniec corocznie (w przecięciu): w Hollandyi 12 funtów kawy, w Belgii 9.20 funtów, w Zjednoczonych Stanach 8.13 funtów, w Szwajcaryi 6.02 funtów, w Zollvereinie 3.94 funtów, we Francyi 1.87 funtów, w Austrii 1.11 funtów, w Wielkiej Brytanii nakoniec 1.09 funtów kawy.

(Telegraficzne depeze.) Jak „Patrie“ donosi, mają wkrótce urządzić nowy rodzaj aparatów telegraficznych dla użytku publiczności. Jest on wynikiem badań p. Caselli i ma przedstawiać wierny obraz pisma telegrafującego. Co się tyczy kosztów, to nie będą płać za liczbę wyrazów ale za miejsce, jakie zajmie depeza ta na papierze. I tak: centimetr kwadratowy kosztować będzie 25 centimów, 30 centimetrów 6 franków, 60 centimetrów 12 franków, 90 centimetrów 18 franków, a 120 centimetrów 24 franki. Pozostawia się także do woli publiczności na papierze przez administratora przyrzućmy postawić dowolny znak, czy to pismiczny, czy fabryczny, rysunkowy i t. p., byleby tylko nie zawierał żadnej tajemnicy. Od 1. stycznia 1863 r. zaczyna już prawdopodobnie w ten sposób telegrafować.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 3. stycznia. Na naszym wczorajszym targu było 147 wołów, a mianowicie z Rozdołu 2 stada po 12 i 8 sz., z Olejowa 25 sz., z Kamionki 63 sz., z Lesienic 24 sz., z Bóbrki 15 sz. wołów i 12 krów, z tych sprzedano 84 wołów i 12 krów, i płacono za 1 wołu ważącego 300 \mathcal{E} mięsa i 40 \mathcal{E} łoju 57 zlr., a za wołu ważącego 360 \mathcal{E} mięsa i 60 \mathcal{E} łoju 74 zlr. — Krowy ważące po 200 \mathcal{E} mięsa i 46 \mathcal{E} łoju płacono po 45 zlr.

Sambor, 18go grudnia. W I. połowie z. m. były na targach w obwodzie tutejszym następujące ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:					
	Sambor	Prohobycz	Komarino	Kolomyja	Kully	Sniatyn
	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.
	waluta austriacka					
Mec pszenicy . . .	3 2	2 65	3 .	2 30	3 51	2 56
„ żyta . . .	2 30	2 25	1 85	1 70	2 28	1 65
„ jęczmienia . . .	1 82	1 35	1 30	1 25	1 52	1 48
„ owsa . . .	1 5	1 15	. 90	. 78	. 93	. 70
„ hreczki	1 55	1 30	2 .	1 90
„ kukurudzy . . .	3 20	2 40	2 70	2 28
„ ziemniaków . . .	1 60	1 60	. 80	1 .	. 95	1 10
Cetnar siana . . .	1 15	2 .	1 20	1 .	. 63	1 49
„ wełny	38 .	. .
„ nasienia koniecu
Sąg drzewa twardego . . .	7 60	8 50	9 .	6 50	5 50	8 .
„ „ miękkiego . . .	4 90	6 75	7 50	5 50	3 15	. .
Funt mięsa wołowego 10	. 9	. 9	. 10	. 8	. 7
Mas okowity 45	. 80	. 60	. 72	. 65	. 60

Ostatnia poczta.

Berlin, 1 stycznia. Bank pruski ma w najbliższym czasie urządzić filie w Szleswiku i Holsztynie, chociaż statuta zabraniają mu interesów za granicą; księstwa, jak się zdaje, nie są tu już uważane jako zagranica.

Paryz, 1. stycznia. Drouin (jak już niedawno donoszono), przesłał dnia 26go z. m. do p. Sartiges pismo z uzaleniem na encyklikę. Arcybiskup paryzki postanowił ogłosić dokument papieżki

nie w drodze kościelnej. Arcybiskup z Bordeaux nadesłał komite-
towi polskiemu znaczną kwotę pieniężną z odezwą. Mac Mahon bawi
tu jeszcze, a w połowie stycznia uda się z instrukcjami do Afryki,
gdzie tymczasem rzeczy dojrzewają coraz bardziej do przedsięwzięć
się mającej interwencji w Tunis. Obiegają pogłoski, że Hausmann
zajmie miejsce Behica, a Behic miejsce Foulda jako minister finan-
sów. Meksykańska legia cudzoziemską, złożoną z dywizji austriac-
kiej, belgijskiej i francuskiej, ma być oddana pod dowództwo fran-
cuskie. Forcade otrzymał polecenie bronić bank przeciw zamachowi
Pereiry.

Z Rzymu donoszą, że Sartiges kazał wezwać znanego publi-
cystę Veüllota aby się z nim naradzić. Kurya papieska układa
się znowu z gabinetem pruskim o utworzenie nuncjatury w Berlinie.
Z Turynu donoszą, że minister finansów Sella zawarł ugodę
z towarzystwem Societé generale de Paris i z domem Laing w Lon-
dynie względem nabycia niesprzedanych dóbr narodowych.

Bukareszt, 31. grudnia. Na ostatnim posiedzeniu izby
przedłożył minister finansów projekt ustawy finansowej na r. 1865.
Podług niego wynoszą wydatki w przyszłym roku 161,500.000
piastrow, a dochody 162,650.000 piastrow.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. stycznia 1865.

Hotel George: PP. Hr. Komorowski Wład., z Dziewiętnik.
Hotel europejski: Dolański Felix, z Grębowa. — Dylewski Maryan,
z Rolowa.
Hotel angielski: Hr. Lanckoroński Teodor, z Tartakowa. — Łaskasiewicz
Dom., z Bukowiny — Dobrowolski Mik., z Besarabii. — Potocki Stan.,
z Podola.
Hotel Krynickiego: Biliński Felix, z Olszanki. — Klimkiewicz Józef,
z Brusna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. stycznia 1865.

PP. Hr. Dzieduszycki Kaz., do Niesłuchowa. — Kęplisz Marcel, do
Czortkowa. — Łodyński Hen., do Milatyna. — Vivien Jan, do Wysocka.

T E A T R.

Dziś teatr niemiecki: *Przedstawienie baletowe*, występ gościnny p.
Kathi Zanner, p. Venute de Francesco i p. A. Alberti; tudzież
„Frühere Verhältnisse“, komedia ze śpiewami w 1
akcie i *„Der Ehemann vor der Thüre“*, operetka
komiczna w 1 akcie.

Jutro teatr polski: *„Paziowie Królowej Marysienki“*,
operetka komiczna w 2 aktach przez P. D. Muzyka Stani-
sława Dunieckiego; poprzedzi *„Ciekawość, pierwszy
stopień do piekła“*, przysłówie dramatyczne w 1 akcie
przez J. Chęcińskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. stycznia 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfera
7. god. zrana	325 24	— 3 6	90.9	pół-zach.	sl.
2. god. po poł.	325 34	— 2 8	86 5	„	„
10. god. wiecz.	326 05	— 5 0	86.4	zachodni	„

Kurs Lwowski.

Dnia 2. stycznia

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	41	5	45
Dukat cesarski	5	43	5	48
Półimperyal zł. rosyjski	9	42	9	54
Rubel srebrny rosyjski	1	81	1	83
„ papierowy rosyjski	1	46	1	49
Talar pruski	1	73	1	74
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicji. listy zastawne w. a. za 100 zł.	72	87	73	50
„ „ m. k. za 100 zł.	76	49	77	32
Galicyskie obligacje indemnizacyjne	72	83	73	48
5% Pożyczka narodowa	79	38	80	13
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	224	83	227	17

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 2. stycznia.

	zl.	kr.
5% Metaliki	71	75
5% pożyczka narodowa	79	90
Łoży z 1860 roku	94	75
Akcyje banku wiedeńskiego	780	—
„ „ kredytowego	174	50
Łondyn, 10 funtów szterlingów	115	25
Srebro	114	75
Dukat pojedynczy	5	48

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 31. grudnia.

A. Dług publiczny. (Za 100 zł.)	
A. Państwa. pien. towar.	
castr. wal. po 5%	66.40 66.60
„ bez kuponów	
zwrotny po 5%	97.— 97.25
pożyczki narod. z proc.	
od stycznia do lipca po 5%	80.— 80.10
od kwiet. do paźd. po 5%	79.70 79.80
Pożyczka w srebrze z 1864	
roku zwrotna w 35 latach	87.20 87.50
z r. 1851 ser. B. po 5%	— —
Metaliki po 5%	71.50 71.60
Metaliki z proc. od maja do	
listopada po 5%	71.90 72.—
dtto. po 4 1/2%	62.50 63.—
dtto. „ 4%	55.50 56.—
dtto. „ 3%	41.50 42.—
dtto. „ 2 1/2%	35.— 36.50
dtto. „ 1%	13.90 14.—
Przez. do wyl. z r. 1839	
całe losy	155.25 155.75
Przez. do wyl. z r. 1839	
piąta część losów	151.— 151.50
Przez. do wyl. z r. 1854	89.— 89.50
Przez. do wyl. z r. 1860	
po 500zł.	94.40 94.50
Przez. do wyl. z r. 1860	
po 100 zł.	97.50 97.75
Pożyczka z r. 1864 (z pre- mją) po 100 złr.	83.60 83.70
Renty Como po 42 lir. aust.	19.50 20.—
Wylos. obl. dawn. po 5%	66.25 67.25
długu państ. „ 4 1/2%	62.— 62.50
„ 4%	55.— 55.50
„ 3 1/2%	48.— 48.50
Przez. do los. obl. „ 3%	— —
dawn. długu państ. „ 2 1/2%	56.— 58.—
z proc. w kraju „ 2 1/4%	49.— 51.—
„ 2%	44.— 46.—
„ 1 3/4%	39.— 40.—
„ 5%	71.50 72.—
dtto. z procent. „ 4 1/2%	67.25 67.75
za granicą „ 4%	60.— 60.50
B. Krajów koronnych.	
Niższej Austrii	89.50 90.50
Wyz. Aust.	89.75 90.25
Salcburg	90.75 91.25
Czech	93.— 93.50
Morawii	91.50 92.50
Szlaska	89.— 90.—
Stryi	90.50 91.—
Tyrolu	— —

B. Stan oblig. domestykaln.	
Obł. ind. po 5 proc. za 100 zł.	
Kar. Krainy i Wyb.	88.50 92.—
Węgier	73.50 74 74
Banatu Tem.	72.50 73.—
Kroacy i Sławonii	75.— 75.75
Galicji	72.75 73.25
Siedmiogrodu	71.50 72.—
Bukowina	72.— 72.50
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.25 71.75
Banat Temesz.	70.40 70.50
Lomb. wen. pożycz. z r. 1859	96.— 96.50
po 5%	— —
Dług Tyrolu „ 4%	57.— 57.50
„ 3 1/2%	— —
Dług Salcburga „ 3%	57.— 57.50
„ 2 1/2%	— —
Dług Krainy „ 2%	28.25 28.75
„ 1 3/4%	— —
Banku narodowego	776.— 778.—
Inst. kred. dla handlu po	
200 zł. w. a.	175.90 176.10
Niz.-aust. tow. eskomt.	
po 500 zł.	580.— 584.—
Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1838.	1840.—
Tow. kolei żel. państwa po	
200 zł. m. k. czyli 500 fr.	202 — 202.20
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	
mon. konw.	133 — 134 —
Połud.-póln.-niem. kolei	
kom. po 200 zł. m. k.	118 — 118 50
Kolei Cisy po 200zł. m. k.	
po 140 zł. (70%) wpłaty	147.— 147.—
Połud. kolei państw. lomb.	
wen. i central.-włoskiej	
kolei żel. po 200 zł. w. a.	
czyli 500 fr. z wpłatą	
180 zł. (90%)	236 — 238.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł.	
mon. konw.	225 — 225.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.	
po 200 zł. m. k.	— —
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	— —
Kolej Busthradzka po	
500 zł. m. k.	710.— 720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po	
200 zł. m. k.	254.— 256.—
Kol. Bern. Ross. z pierw- szzeństwem po 200 zł.	
mon. konw.	— — 185 —

Kolej gal. Karla Ludwika	
po 300 zł. w. a. (w srebrze)	
po 5% za 100 zł.	97.75 98.—
B. Losy. (za sztukę.)	
Inst. kred. dla handlu po	
100 zł. w. a.	129.50 130.—
Tow. żeg. par. na Dun. po	
100 zł. m. k.	83.75 84.25
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	107.50 108.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.25 48.75
Pożycz. miasta Budy po	
40 zł. w. a.	25.50 26.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	100.— 102.—
Salma „ 40 „ „	31.50 32.—
Paliego „ 40 „ „	27.75 28.25
Clarego „ 40 „ „	26.50 27.—
St. Genois „ 40 „ „	27.25 27.75
Windischgrätzka 20 zł.	16.50 17.—
Waldsteina 20 „	18.25 18.75
Keglevicha 10 „	14 — 14.50
Fundacya szpit. Arcyksię- cia Rudolfa	12.— 12.25
Weksle. (Na 3 miesiące.)	
Amsterdam za 100 zł. hol.	— —
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	97.25 97.25
Berlin za 100 tal.	— —
Wrocław za 100 tal.	— —
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	97.30 97.40
Genua za 100 lir. piem.	— —
Hamburg za 100 M. B.	86.80 86.80
Lipsk za 100 tal.	— —
Liwurna za 100 lir. tosk.	— —
Łondyn za 10 ft. szt.	115 — 115.—
Lugdun za 100 fr.	— —
Medyolaa za 100 lir. wł.	— —
Marsylia za 100 fr.	45.70 45.80
Paryż za 100 fr.	45.85 45.85
Praga za 100 zł. w. a.	— —
Tryest za 100 zł. w. a.	— —
Wenecya za 100zł. w. a.	— —
(31 dni po okazaniu.)	
Bukareszt za 100 piast. woł.	— —
Konstantynopol za 100 piast. t. r.	— —
Kurs złota.	
Dukaty ces. men.	5.47 5.48
dtto. pełnej wagi	5.47 5.48
Korona	15.85 15.90
20 frankówka	9.25 9.50
Rosyjski imperyal	9.47 9.50
Talar związkowy	1.71 1.72 1/2
Srebro	114.25 114.75
Kurs korony w c. k. kasach	13zł. 50c.